

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Ct. regulamentului de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei
Pe 6 luni . . . 180 Lei
Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Martiriu alb

(+) Octombrie e luna misiunilor externe. Sf. Părinte dela Roma, care poartă grija lumii întregi, a rânduit, pe calea sa, ca în această lună să se vorbească mulțimilor credincioase despre frații din întunec și din umbra morții și despre datorința de a veni într'ajutor celor ce se ostenesc și se jertfesc ca să-i aducă la viața cea întru Hristos.

Și sunt mulți la număr cei ce robotesc în slujba încreștinării celor ce petrec în beznă păgânătății, și sunt multe și mari pătimirile lor. Urgia războiului ce bântuie cu atâta furie s'a abătut și asupra tărâmurilor de apostolie misionară. Unii dintre vestitorii și vestitoarele credinței au fost uciși. Alții au fost siliți să intre în lagăre de concentrare. Un episcop misionar, dintre cei smulși din mijlocul catehumenilor și a altor dornici de învățătura mântuirii, scrie Propagandei: „Martiriul nostru nu e roșu. E martiriu alb. E un martiriu fără sânge. Dar lung. Grozav de greu. Ne sleiește de puteri. Trebuie să purtăm necontenit grija creștinilor părăsiți. Și câte greutăți avem luminând mintea și încălzind inima celor din jurul nostru“.

Cei mai mulți robi ai lui Hristos se află însă pe teren, în misiunile lor, înfruntând primejdiile și luptând cu bărbăție pentru biruința Crucii. Roadele se văd și sunt dintre cele mai mângâietoare. Din apelul de ziua misionară de acum, a Mons. Celso Constantini, aflăm că un arhiereu anamit scrie rânduri ca acestea:

„Pare că nenorocirile de acum au îndreptat pe mulți păgâni spre Hristos, de aceea râvna noastră crește; muncim cu un nou entuziasm. Clericii din Seminar nu s'au împușinat, dimpotrivă numărul lor a crescut: de aceea rog Opera Sf. Petru Apostolul să ne ajute pentru a plăti datorile, pe care le-am contractat cu încredere. Rog să aduceți cele mai vii mulțumiri tuturor binefăcătorilor noștri. În sine aceste groaznice vremuri ne aduc și un folos sufleteș, pentru că ne înalță sufletele la Dumnezeu și ne silesc să ne desăvârșim în virtuți și în studii. În felul acesta ne gândim să răspundem binefăcătorilor noștri, cari nu ne uită nici atunci când sunt târați în vârtejul războiului. Ne asociem cu durere lor, rugându-ne neîncetat pentru cei vii și pentru cei morți: Doamne, dăruiește tuturor acelor cari, din iubire față de Tine, ne ajută, sănătate, pace și fericire“.

Milostenia e una din trăsăturile cele mai caracteristice și mai frumoase a sufletului românesc. Și nu ne îndoim că și de astădată Biserica noastră se va vădi în fața lui Dumnezeu și a lumii creștine ca un organism viu, adânc creștin, străbătut de lumina credinței vii și gata la jertfă simțită, când e vorba de a face bine celor lipsiți de sprijinul mâinei întinse și larg deschisă.

Conștiința religioasă

și bunurile materiale

Altădată s'a discutat mai mult problema legăturii între aceste două elemente atât de disparate ca esență și valoare. Unii au ridicat la rang de principiu strânsa lor legătură, iar azi și-l văd oarecum confirmat de o autoritate ce însă este străină de materia în discuție. (Autoritatea nu e ceva universal, ci limitat după specialități disciplinare. Astfel, de ex., autoritatea medicului sau a militarului nu poate fi argument într'o discuție în care nici medicina, nici strategia nu este atinsă).

Indisolubila legătură între conștiința religioasă și materie este deci afirmată ca un principiu, și încă un principiu superior, emanat, se zice, dintr'o concepție pur spirituală. Ci, aceasta ne pare un paradox. Căci iată cum explică apărătorii principiului de mai sus, valabilitatea lui. Sufletul cu convingerile lui e mai pe sus de orice. Totuși e necesară materia ca instrument în serviciul conștiinței religioase. De aceea, instrumentul material trebuie să fie legat în mod necesar și indisolubil de aceasta.

Astfel pusă problema — ca să apară cât mai spiritualistă și mai desinteresată — materia e considerată necesară pentruca spiritul să se poată desăvârși (dacă ar trebui să fie la îndemâna spiritului pentru alte scopuri, cum ar mai putea fi numită spirituală această poziție?). Ori, iată, aici e greșala. Un element de esență inferioară nu poate duce la desăvârșire un element superior.

Spiritul se desăvârșește prin forțe de aceeaș natură cu el, iar conștiința religioasă care influențează buna ordine și justa rânduială a bunurilor sensibile și materiale, are asupra lor o stăpânire ce nu permite ingredientul inferiorului, în strălucirea superiorului. Acesta trebuie să aibe în sine toate resursele de activitate progresistă, fără să fie legat de condițiunea relației sale cu inferiorul. Ce-i folosește sfântului palatul regesc sau moșiile întinse pentruca să urce pe calea desăvârșirii? Istoria ne arată pe acești „nebuni“ renunțând la tron și împărțindu-și averile celor săraci, pentruca, lipsiți de aceste „instrumente“, conștiința lor să i poată mai bine călăuzi spre câștigarea valorilor spirituale. Și nu este faptul renunțării le avere sau tron momentul culminant al ascensiunii sfinților, ori cât ar fi această renunțare o înaltă expresie a unui eroism nu comun. Conștiința nu le-a impus să-și poarte cu ei punga sau hlamida, oricâte căi le-a arătat spre culmile însoțite ale misticeii. Căile arătate de conștiință au dus pe sfinți de multe ori la schimbări de drumuri: intrare în mănăstire, urcare în sihăstrie etc., dar nu le-a cerut să-și ducă

cu ei averea. Ei, care au avut cea mai spiritualistă concepție despre viață, n'au cunoscut principiul că bunurile materiale servesc direct și necondiționat la perfecționarea conștiinței.

Că Biserica are averi și pe acestea le pretinde ca un mijloc de susținere a ei, e adevărat. Dar Biserica nu este, după cum o cred Protestanții, numai o comuniune de conștiințe. Ea este o societate de oameni ce vreau desăvârșirea spirituală în ordinea supranaturală, după învățătura Domnului Hristos. Acolo unde sunt oameni cu trup, nu numai suflete, acolo unde e o societate ce ca atare trebuie să trăiască și să se manifesteze, acolo da, e nevoie de un lăcaș unde mulțimea trupurilor să se adune, e nevoie de pâine pentru păstorul ce conduce turma, etc., e nevoie de elemente materiale pentru manifestările vieții spirituale de comunitate. Elementul uman și material din Biserică pretide sprijin material. Desăvârșirea spirituală însă nu. Iată de ce Biserica, ca orice ființă morală, are dreptul de proprietate asupra bunurilor materiale. Nu conștiințele, fluctuante sau stabile, ci Biserica, entitate morală și juridică, se folosește de materie ca instrument ce numai indirect, sprijinind trupul, ajută la desăvârșirea sufletului.

Această distincție între conștiința individului, element pur spiritual, și Biserică, societate spirituală dar și externă, e necesară pentru a înțelege legătura între spiritual și material. Conștiința religioasă e ceva particular și intern, iar desăvârșirea ei nu are lipsă de sprijin material, oricâte și oricare ar fi peregrinările ce le face. Biserica e ceva universal și exteriorizat, și are lipsă de bunuri materiale, pe care în urma titlurilor de achiziție a proprietății, le posedă, indiferent unde s'ar găsi.

E adevărat că și conștiința religioasă se desăvârșește în Biserică. Însă legătura între conștiință și Biserică se face prin ceea ce au comun între ele: prin elemente spirituale. Biserica cu idealul, învățătura și mijloacele darului urmează în conștiința pe care și-o leagă strâns de aceste valori spirituale. Conștiința nici nu are alte necesități. Acestea fiind de ordin pur spiritual sunt satisfăcute pe deplin de bogățiile superioare materiei, pe care Biserica le posedă. Bunurile materiale ale Bisericii îi servesc numai îndepărtat, nu necesar, și indirect, așa după cum pâinea servește sufletul numai prin aceea că hrănește trupul.

De aceea nu vedem potrivite argumentele celor ce cer necondiționat bunuri materiale în sprijinul conștiinței religioase. Astfel

pusă problema, o vedem greșită, puțin spiritualistă, și cu urmări nenorocoase, dacă se aplică la viața neamului, în care conștiințele au libertatea de credință, nestânjenite de necesitatea instrumentelor materiale.

Eugen Popa

Sinod protopopesc prezidat și condus de un Arhiepiscop. Pentru preoțimea tractului protopopesc Alba-Iulia, adunată în sinod, de 7 Oct. 1943 a fost o serbătoare de elevare sufletească, căci în aceasta zi I. P. S. Sa Episcopul Valeriu Traian Frențiu, Administrator Apostolic, însoțit de p. Ion Moldovanu, canonic, referentul tractului, a participat la ședința acestui sinod.

Sosind înălții oaspeți la biserica din Lipoveni, aici au fost întâmpinați de p. protopop Elie Magda în fruntea preoțimei, și mulți credincioși, apoi intrând în biserică, după o scurtă rugăciune, s'au deplasat cu toții, la școala primară de stat Nr. 2, unde de asemeni au fost primiți cu flori și vesele urale izvorite din sufletele curate ale școlărilor îmbrăcați în hănițe de sărbătoare, în frunte cu harnicii lor învățători.

Intrând apoi în clasa frumos împodobită, s'a ascultat lecția practică predată de p. Adrian Nestor, eșit la sorți. Tot prin sorți au fost desemnați și „criticii” lecției, P. E. Totoianu-Micești și I. Laslo din Alba-Iulia, cari s'au achitat sine ira et studio de obligația lor. De altfel însuși I. P. S. Sa a calificat lecția de foarte bună.

După terminarea lecției practice I. P. S. Sa a împărțit copilașilor chipuri sfinte, spre marea lor bucurie și satisfacție. — Dimiși copiii, după invocarea Sfântului Spirit, p. protopop Elie Magda a ținut o preafrumoasă disertație.

În aplauzele preoțimei, I. P. S. Sa ocupă locul prezidial, asistat de p. I. Moldovanu. A urmat apoi în ordine conform programei, tema sinodală, despre „avort”, dezvoltată cu teme și binedocumentat de p. I. Bogdan din Zlatna.

Multe sfaturi părințești — izvorite din inimă — ne-a împărțit Preaiubitul nostru Părinte.

S'a relevat îndeosebi noua lege interpretativă a legii cultelor cu privire la soarta averilor bisericești în cazul trecerii dela un cult la altul, a unei majorități dintr'o parohie oarecare, constatându-se că aceasta lege poate fi fatală, aducând prea ușor lupte fratricide între credincioșii de aceeași limbă și sânge!

Ca o urmare a celor constatate s'a hotărât trimiterea unei telegrame Mareșalului Conducător al Statului, în care să se deie expresiune durerii sufletești produsă de numita lege, rugându-l respectuos, să binevoiască a dispune anularea ei.

Terminate lucrările sinodului — după o masă frugală — servită la casa ospitalieră a Prea On. protopop Elie Magda, I. P. S. Sa, s'a depărtat cu celea mai bune impresii dintre frații preoți, urmând ca la reîntoarcere către reședință, să mai facă câteva vizite la unii frați preoți în cale. (Petru Domșta).

Comanda inimii

— Pildă de naționalism creștin —

A porunci este opera stăpânitorului, iar a executa e munca sclavului, spune cândva nemuritorul Davinci.

Aceasta fiind credința de veacuri asupra celor două lucrări omenești, juxtapunerea ideilor enunțate în titlul de mai sus, pare ceva cu totul ciudat. Iată două noțiuni paradoxale în aparență și în strânsă corelație în realitate!

Intr'adevăr, comanda, prin menirea sa, este o acțiune care exclude orice sentimentalism superior, o acțiune în general străină inimii. Este o acțiune care izvoarește din intelect, vizând probleme de imediată necesitate, adresându-se de regulă înțelegerii inferiorului. Comanda, prin asprimea poruncii și dârzenia comandantului, lasă adeseori groază și desgust în inima executanților.

Acest compartiment este menit a caracteriza o altă generație, cu sentimente și concepții primare cari nu fac cinste societății din epoca civilizației. Spre bu-

curia noastră, azi își face apariția un nou sistem de comandă: *comanda inimii*.

În această fază comandantul ordonă dintr'o necesitate superioară, condus de lumina minții naturale, dar își transmite voința prin filioanele inimii sale, pentru a merge la inima supușilor săi. Acum comandantul nu mai este un sbir, un strein care să supună prin teroare, ci este un pedagog real, este un părinte care își revărsă dragostea asupra subalternilor lui. Hotărârea de a ordona reiese numai din superioritatea puterii sale de înțelegere și înfăptuire, pe care vrea s'o transmită subalternilor în vederea executării unui plan comun cu maximum de efect.

Mi-a fost prilejuită această reflexie de exemplul unui comandant de unitate din orașul durerilor și nădejdelor noastre.

Cazarma regimentului său este o școală de experimentare, sau mai precis, o școală de model pentru răspândirea unui metod nou în conducerea oamenilor. Un ofițer tânăr, într'un ton de ușoară glumă, îmi zicea să merg să văd „pepeniera și pinacoteca” lor. Dar spiritul acesta este numai un produs al invidiei, pe care o nutresc nevolnicii cei mulți față de omul unei realizări atât de mărețe.

Intr'adevăr, ochiul trecătorului este plăcut de impresionant de frumusețea izbitoare a peisagiului. Grădinița dela intrarea principală, cu aleile din jurul căzarmilor, cu ghirlandele de flori de pe balcoanele clădirilor, fac impresia unei școli de horticultură sau curte de nobil medieval. Pereții sunt împodobiți cu tablouri de pictorii Hoppe—Suciu, ilustrând scene de eroism înfăptuite de regiment în războiul din Rusia. Iar în locul rondului principal se ridică de câteva zile o troiță impunătoare, lucrată cu multă artă, menită pe de o parte a eterniza jertfa neprețuită a feciorilor ardeleni pe întinsele câmpii ale Rusiei, în vederea unei vieți de desrobire și pace dreaptă, iar pe de altă parte să fie un simbol al religiosității soldatului român.

FOIȚA „UNIRII”

Parohul din Ars

— Modelul preotului supranatural —

(4)

III.

Oratione et jejunio! Să te rogi și să suferi, iată cei doi poli, pe care se bazează convertirea și mântuirea lumii. Un Dumnezeu s'a rugat în grădina Olivilor, apoi a suferit pe cruce. Oricare apostol trebuie deasemenea să treacă prin Getsimani la Calvar, dela rugăciune la sacrificiu.

A ne ruga, a ne afunda în rugăminți în fața lui Dumnezeu, a ne desumfla inimile noastre în inima sa prin mărturisirea mizeriilor noastre; vom consimți însă și la aceasta, și suntem chiar mânați la așa ceva de o întregă latură a sufletului nostru care are lipsă de sprijin și de mângâiere. Dar să suferim, să ne impunem sau chiar să acceptăm durerea, dar să ne reprimăm elanurile inimilor noastre spre plăcerea și bucuria care ne pare supra-abundența vieții și scopul însuși al existenței noastre, iată ce revoltă, și face trupul nostru să strige.

Și cu toate acestea sunt ceva necesar pentru a ne mântui pe noi înșine și cu mult mai mult pentru a converti pe alții! Când diavolul aude o rugăciune în lume, tremură: apoi privește numai decât din ce inimă izvoarește. Dacă vine dintr'o inimă nemortificată, orgolioasă, sensuală, se liniștește; rămâne pe pozițiile sale. Dacă vine dintr'o inimă înfrântă prin abnegație și jertfă, nu mai rezistă ci fuge.

Intr'o zi, un preot se plânga parohului din Ars de a-și fi întrebuințat în mod inutil toate mijloacele pentru a-și regenera parohia. Iată ce-i răspunse admirabilul nostru doctor:

„Te-ai rugat, ai plâns... n'ai făcut deajuns. Ajunat-ai, vegheat-ai, culcatu-te-ai pe aspru, biciuitu-te-ai? Atâta vreme cât n'ai făcut toate acestea, să nu crezi c'ai făcut totul!”

Parohul din Ars practica ceea ce sfătuia altora. Vieța sa apostolică și-o petrecea pe cruce. El, așa de blând față de alții, era fără milă față de sine însuși. Cum n'ar fi cedat diavolul omului care răstignează în sine toate pasiunile pe care lumea le divinizează și care sunt marile rușini și marile mizerii ale veacului?

Primul rău al timpului nostru e setea după bani, lăcomia. În zilele parohului din Ars, această sete a invadat toate clasele societății. „Imbogățiți-vă”, e formula care circula pretutindeni și burghezimea se arunca

asupra aurului cu frenezie. Această febră a preludiul unor tulburări adânci.

Dar iată pe Ioan Baptist Vianney, care s'a îndrăgostit de sărăcie până la nebunia crucii. Locuște într'o cameră goală, dărăpănată și afumată; se culcă pe un pat de mizerie, poartă haine cârpite și care adeseori cad în sdrențe.

Toți banii care trec prin mâinile sale merg la săraci; patrimoniul său merge la săraci; acolo merge și modesta sa plată și toate darurile ce i-se fac. Nu vrea să stăpânească nimic în această lume. Arată un dispreț suprem față de bani... E prima formă sub care practică mortificarea.

A doua crimă a timpului nostru e senzuialitatea, adorarea trupului. Ioan Vianney dă clară răsboi aspru trupului său: îl tratează cu cea mai nemiloasă asprime. Îl acoperă cu cilice, cu lanțuri de oțel; îl biciuește în fiercare dimineață cu discipline de fier... Acest sărman trup extenuat, trebuie scutit, zice lui-mea. Trebuie mortificat, cugetă eroicul paroh. Un ajun lungit, ierburi crude, pâine neagră fără gust, trei prânzuri pe săptămână la anumite epoci, e deajuns pentru el!

Nu v'ați emoționat mai înainte când vă cercetați casa sa așa de săracă, văzând acel cuptor în care-și pregătea faimoșii săi *mate-faims*; oala în care-și fierbea cartofii, pe care-i păstra apoi toată săptămâna și pe care-i

Cine a trăit alături de acești soldați români, în fazele grele de încercări pe câmpul de luptă, a cunoscut bine sufletul creștinesc al acestui luptător. Crucea este pentru el semnul mântuirii. Importanța jertfei de pe lemnul crucii, a șubrezeniei acestei vieți, a nemuririi sufletului și a predestinației noastre la o nouă viață; la viața harului, dată nouă prin Cel ce a primit jertfa de bună voie pe lemnul crucii, sunt trezite în sufletul soldatului nostru, în momentele de grele încercări, mai viu decât le-ar trezi unele prelegeri catehetice. Seara, dimineața, când se rostește rugăciunea comună prin goarnă, în liniștea aceea imensă a mulțimii, peste care vezi numai capete îngândurate și mâini încrucișate, par'că se vede drumul parcurs de la suflute la cruce... La fel pe câmpul de luptă, soldatul nostru are crucea prezentă în sufletul său. Ea îi dă nădejdea, ea îi dă tăria de a birui, de a se mai întoarce acasă, ori de a avea o moarte vie...

Ar fi o mare biruință pentru supremul nostru comandament când ar putea răspândi pilda acestui regiment la toate unitățile noastre militare. — În felul acesta gurile prea slobode, cari rostesc crucea mai mult pe ton de ură și sudalmă, ar avea o frână de control și un imbold pentru rostirea pie a acestui lucru binecuvântat. — Dar realizarea de mai sus poate fi îndemn și pentru instituțiile cari au principală îndelețnicire educarea tineretului.

S'a dovedit și de astă dată adevărul proverbului care spune că omul sfințește locul.

Am vrut să-i tac numele. Dar pentru lărga lui dăruire la orice este bun și frumos în țara aceasta, pentru naționalismul lui curat, merită să-i încreștăm aci numele: este d. colonel *Dr. C. Atanasiu*, ofițer de stat major și comandant al unui regiment de artilerie din Alba-Iulia.

T. Aștileanu

Liceul din Năsăud a împlinit 80 de ani. La 4 Oct. 1863 s'a deschis, după stăruinți și drumuri de doisprezece ani pe la curțile Vienei, întâia clasă a liceului „cătanelor negre”. Optzeci de ani s'au depănat de atunci din caerul vremii. Soroc, la care gândul românesc de pretutindeni se oprește cu pietate și recunoștință.

Vreme de aproape un veac, liceul dela Năsăud a fost citadela de strajă a sufletului românesc acolo, în crestele munților dela granița de miază noapte Impreunând setea de lumină cu dărzenia simțirii naționale și cu voinicia faptei oricând gata la respingerea atacurilor dușmane, liceul din Năsăud a dat neamului nu numai o serie de dascăli luminați, dintre cari unii au ajuns să illustreze catedrele universitare întrând glorioși și în academie, ci se poate mândri mai ales cu aceea armată de peste 9000 de bacalaureați ieșiți de pe poarta lui, pentru a se așeza în fruntea luptătorilor pentru dreptate și libertate pe seama urmașilor lui Traian. Și, de sigur, nu cea mai mică glorie a lui este împrejurarea că acolo a înmugurit și s'a arătat întâi marele talent al lui badea Gheorghe Coșbuc, al cărui nume îl poartă astăzi liceul cătanelor negre.

Nu știm dacă — și cum s'a putut sărbători la Năsăudul nostru drag această glorioasă aniversară. Atâta știm doar' că din lungul șir de nume pompoase care compun corpul didactic de astăzi numai 3, zi *trel*, sunt românești!...

Știri mărunte

Raporturile dintre nemți și Vatican. Un corespondent din Roma al ziarului suedez *Stockholms Tidningen* scrie acestui ziar (*Rador*, 14, X. 43) că, în ciuda tuturor svonorilor contrare, n'a avut loc nici un incident între autoritățile militare germane și Cetatea Vaticanului. Din partea sa Vaticanul — spune-se — „recunoaște corectitudinea formală a germanilor”.

Biserica în Sovietia. Arhiepiscopul anglican al Jorkului a acordat un interview ziaristilor, privitor la călătoria sa în Rusia. *National Zeitung* reține

din cele spuse de înaltul demnitar eclesiasc anglican că în Sovietia se menține și pe mai departe exproprierea bisericilor, acestea continuând a fi proprietatea statului. Subvenții nu se dau bisericii. Parohiile sunt îndatorate să-și asigure existența prin danii de bună voie. Mănăstirile, cu puține excepții, sunt suprimate. Preoții, în general, sunt bătrâni. Dar nu lipsesc din rândurile clerului nici preoții tineri. Invățământul religios e interzis în școală.

„Astra” la sate. Duminică în 3 Oct. trimiși ai despărțământului Blaj au cercetat frunțașă comună *Tăuni*, unde au organizat o foarte reușită serbare național-culturală. Conferințele dlor: medic *Dr. N. Mohai*, prof. *Ioan Vultur* și *Dr. Al. Todea* au fost încadrate într'un frumos program de cântări și recitări de poezii, susținute de elevele cl. VIII a școlii normale de fete din Blaj, conduse de dnele profesoare *Aurelia Tămaș*, *V. Popa* și *E. Viciu*. Au participat la 2000 săteni din *Tăuni* și jur, în frunte cu un frumos mănunchiu de intelectuali. — În 10 Oct. o serbare esemănătoare s'a desfășurat în *Roșia de Secaș*, unde au vorbit mulțimii adunate dn. primpretor *V. Micu*, prof. *Al. Todea* și *Ioan Vultur*. Puncte frumoase de cor, fanfară și declamări au dat elevii liceului „*Sf. Vasile*” din Blaj, și elevii școlii primare din comună, sub conducerea dlui inv. *Fogică*. Și aici lume foarte multă, strânsă în jurul președintelui „*Astrei*” locale, d. inv. pens. *Ioan Damian*.

Locale. Duminică viitoare, a săptămânii V după Înălțarea Sf. Cruci, va predica în catedrală pâr. *Dr. Augustin Tatar*, canonic mitropolitan.

Cubantul a fost evacuat. Ziarului *Tribuna* îi telefonează din Berlin (15, X. 43). corespondentul său că, în cercurile berlineze, se povestește în amănunțimi ordinea perfectă în care s'a făcut evacuarea Cubanului în ciuda tuturor amenințărilor — pe hârtie — a sovieticilor. Trupele germane și române au fost transportate în Crimeia până la ultimul om și ultima pușcă, fără ca operațiile de evacuare să fi fost serios tulburate de inamic.

Portugalia și Anglia. Biroul Internațional de Informații știe că guvernul portughez va da un comunicat oficial asupra negocierilor ce au avut loc cu guvernul britanic privitor la unele puncte de sprijin în insulele Azore, ce sunt a se pune la dispoziția Angliei, anunțându-se totodată că aceasta s'a făcut în temeiul alianței anglo-portugheze. Consulatele germane și ale puterilor Pactului Tripartit din Azore și din alte insule portugheze au fost suprimate, iar cetățenii țărilor din anumitul pact au fost expulzați.

Guvernul Badoglio a declarat război Germaniei. Ceeace era de prevăzut, s'a întâmplat:

găsea prea delicioși; coșul în care-și depunea vechile coji de pâne pe care le cumpăra dela cerșitori? Iată cum își nutrește trupul.

Cel puțin, reia vorba veacul acesta, trebuie să-ți odihnești trupul noaptea, pentru ca să-și recapete puterile pentru ziua următoare. Două ore pentru el, e deajuns, răspunde parohul din *Ars*; și aceste două ore le petrece pe pae, pe o scândură sau pe pământul gol. Și apoi după aceea îl închide până la optsprezece ore pe zi în confesional... Din confesional iese seara cu picioarele înghețate și cu trupul epuizat. Și, oh, cât e de fericit să-și lărăe acest sărman trup sdrobot și bolnav, în lața preasfântului Sacrament!

În genunchi, trupul meu, în genunchi în lața lui Dumnezeu de pe sf. Altar! El suferise cu totul altcum decât tine odinioară, fiind sbiciuit și apoi răstignit pe Calvar! Să sufăr pentru tine, Doamne, pentru dragostea ta, ce fericire! Și apoi să sufer pentru păcătoși, e o îndoită bucurie! Ah, mântuește-i; îi ofer pentru ei toate durerile mele...

Și cum într'o zi îl plânge cineva, răspunse tare: „*Zici că e dur să trăești astfel! Nu! E dulce, e mângăetor, e plăcut, e fericire! Nu e decât primul pas care te costă. Trebuie să iubești când suferi... Spiniu asudă balzam, crucea transpiră blândețe. Dar trebuie să apeși spiniu în mâni și să strângi crucea pe inimă pentru ca să distileze suculel conțin!*”

Spiniu asudă balzam! Un om care aruncă astfel de sfidări senzualității veacului, cum nu ar putea fi el atotputernic asupra diavolului? Când Hristos fu în agonie pe cruce, iadul tremură, diavolul se simți lovit de moarte. De atunci, de fiecare dată ce un sfânt întâlnește o cruce părăsită se pironeste pe ea prin mortificare voluntară, acelaș chin, aceeași tremurare cuprinde puterile iadului, și Safana e învins cu siguranță.

Însfârșit, a treia plagă a veacului nostru, e orgoliul, și a treia mortificare ce-și impune parohul din *Ars*, e cea a umilinței și umilirei.

Umlința sa este așa de adâncă încât se consideră ca cel din urmă dintre miserabili. De douăori, încearcă să părăsească *Ars* ul pentru a se duce să facă pocăință pentru păcatele sale într'o mănăstire trappistă. În fiecare zi, își plânge „biata sa viață de paroh”. Dumnezeu permite chiar ca reputația sa să fie pusă la cea mai grea încercare. Disprețul îl copleșește; invidia denaturează actele sale cele mai sfinte prin niște josnice calomnii. Încercarea dură cinci ani. *„In acest timp, scria el mai târziu, mă așteptam dela un moment la altul să fiu dat afară și bătut bine, să fiu suspendat și osândit să-mi sfârșesc zilele în închisoare”.* N'a voit nici chiar să se desvinovățească. Unul dintre prietenii săi scriind o apărare a purtării lui, refuză să o semneze. El nu avu niciodată decât bunătate

și iubire față de dușmanii săi cei mai violenți.

Iată, Domnilor, cum acest om, mort pentru sine, trăia pentru Dumnezeu și pentru suflute! Cât de ușor ne este acum să înțelegem această plângere și această furie a lui Satan: „*Oh, cât mă faci tu să sufer! Dacă s'ar afla trei preoți ca tine pe pământ, împărăția mea ar fi distrusă*”.

Împărăția lui Satan era distrusă cel puțin în inima acestui sfânt preot mai întâi, apoi într'o infinitate de alte inimi la *Ars* și în restul Franței. *Ioan M. Vianney* îndeplini un exorcism social, mai eficace și mai important decât exorcismul liturgic care nu alungă direct pe diavol decât din trupul celor posedați.

Dar acest exorcism nu s'a terminat în ziua în care parohul din *Ars* s'a dus să-și schimbe în cer sărmanul său patrafir de confesor contra patrafirului de glorie, *stolam gloriei*, despre care vorbește Spiritul Sfânt. El continuă în lume. Ba, va deveni chiar într'o zi mai activ și mai fecund. Acest mormânt a cărui umilință o venerăm astăzi, va deveni într'o bună zi glorios (după cum a și devenit, cum s'a arătat mai sus. N. Tr.). Păcătoșii vor alerga aci să-și caute mântuirea. Mormintele sfinților sunt leagănele Bisericii: suflutele aci nasc sau renasc la viața harului, și, legămate de amintirile înaintașilor lor în credință, cresc în putere și evlavie.

Guvernul Badoglio (după cum s'a vestit și la radio) a declarat război Germaniei. În același timp Puterile Aliate au primit Italia ce ascultă de Badoglio drept parte cobeligerantă.

Turcia alături de aliați? S. P. P. transmite: Agenția UB din Washington a lansat o știre ce a făcut senzație în cercurile politice din Ankara. E vorba de o declarație făcută de un membru important al ministerului afacerilor interne american, prin care acesta a afirmat că la primăvară Turcia va intra în război alături de aliați.

A murit văduva lui G. Coșbuc. S'a stins din viață, la București, Elena Coșbuc, credincioasa tovarășă de viață a lui „badea Gheorghe”. Inmormântarea a avut loc Miercuri, în cimitirul Belu din Capitală. În marea asistență s'a remarcat un impunător grup de intelectuali reprezentând țara Năsăudului, în numele căreia a vorbit impresionant p. canonic Dr. Titus Malaiu.

Muzeu pescăresc. Fără să aibă bogăția de pește a României, cârmuirea Boemiei s'a gândit la înființarea unui muzeu pescăresc. Ceeace s'a și făcut în orașul Chocon, unde — după cum face cunoscut agenția Ceps — au fost adunate diferite tablouri din viața pescărească, felurite statistici, preparate de pește, unelte pescărești și alt material interesant în legătură cu pescăritul.

† **Alexandru Pop-Șovaroși**, preot în Boteni, a trecut la cele veșnice în Turda, în anul 65 al vieții și 42 al preoției sale cinșite. — Fie-i partea cu dreptii!

CARTI & REVISTE

Dr. ILIE DĂIANU: Un Sfânt Pribăeg Român. Timișoara. 1943. Pagini: 62. Prețul: 40 Lei.

Povestea vieții venerabilului Ieremia Valahul (1556—1625) iasă acum a treia oară, revăzută și îmbogățită (ca Nr. 18 din Biblioteca Agrului). E așa de frumos scrisă, și-i atât de încântătoare viața acestui român sfânt, încât e greu să lași cărțuia din mână până n'ai dat-o gata. Pentruca atunci s'o cetești din nou, ca să te desfășezi din nou de privescerea sfânteniei române cu strălucirile ei domoale și lin întremătoare.

Anuarul Liceului de băieți român unit „Sf. Vasile cel Mare” din Blaj, pe anul școlar

Omul care trăiește în aceste locuri și care se odihnește sub această lespede de piatră fu într'adevăr unul dintre cele mai minunate personaje, poate cel mai minunat din veacul al XIX-lea. Nici unul nu realizează mai bine decât dânsul acest cuvânt al lui Christ: „Voi sunteți în lume dar voi nu sunteți din lumea aceasta”. El fu total strein față de afacerile și față de ideile timpului său. El trecu printre noi ca o ființă de mister, căzut dintr'un astru oarecare unde se ignorează micimile și mizeriile de pe pământ, și atras spre țărnișii noștri de o imensă dragoste față de sufletele noastre și de o impetuoasă dorință de a le smulge din ghiarele veacului care le striveste.

Eu îmi inchipui că astfel apărură apostolii în mijlocul păgânismului. Ei nu știau nimic și nu voiau nimic să știe afară de Isus, de Isus cel răstignit. Și cu toate acestea ce influență au avut asupra societății! Cum s'a recules ea pentru a-i asculta! Cum au înghițit Grecia și Roma în fața scandalului și a nebuniei Crucii predicate de acești uriași!

Acești oameni care nu sunt din lume, sunt adevărații învingători ai lumii. Ei se degajează de tirania sa. Ei se ridică deasupra prejudecăților ei. Nu cer nimic. Ei dau; ei aruncă adevărul în viața popoarelor. Lumea îi poate persecuta, dar nu-i poate face să tacă. Lumea poate să le combată gândirea, dar nu li-o poate ucide. Gândirea lor cade pe brazdele sângerânde pe care le lasă în urma

1941—1942. Publicat de Dr. Coriolan Suciu. Blaj, 1942, în 8° 168 p.

Din 1754, Anuarul liceului Sfântul Vasile cel Mare din Blaj apare an de an cu studii diverse scrise de profesori. Urmând tradiția, d. Dr. Coriolan Suciu, directorul liceului, a publicat Anuarul pe 1941—1942. Incepe cu o schiță biografică a I. P. S. Sale Dr. Valeriu Traian Frențiu, patronul liceului, scris de Păr. Dr. C. Suci. Urmează conferința despre Liceul din Blaj, rostită la Radio-București de d. Augustin Caliani, fost profesor la liceul din Blaj. Păr. Director mai publică cuvântarea rostită la 1 Oct. 1941 cu prilejul inaugurării anului școlar, precum și o cuvântare despre Mareșalul Ioan Antonescu, rostită în 2 Iunie 1942. Se mai adaugă corespondența Părintelui Dr. C. Suci cu dna Annika Seefrid, născută Mannerheim, nepoată de frate a Mareșalului Karl Gustav Mannerheim al Finlandei. Anuarul e împodobit cu clișee din trecut Blajului. E și un clișeu ce reprezintă pe Nicolae Iorga vorbind la Piatra Libertății. (ten.)

MIHAIL VULPESCU: Povești din satele noastre. București (Casa Școalelor). 1943. Pagini: 170. Prețul: 120 Lei.

Șaptesprezece povești cuprinde lucrarea d. Vulpescu, prinse după auzite, curgător și captivant. Sunt noi și poveștile și haina în care le-a îmbrăcat maestrul, pentru lumea cetitorilor. Vor fi gustate cu plăcere de mici și de mari, sub alt și alt raport, firește.

A. DRAGON S. I.: Părintele Pro. Trad. de p. Dr. C. Tămăianu. Oradea. 1943. Pagini: 128. Prețul: 1.80 pengö.

Păr. Mihail A. Pro a fost călugăr jezuit. De naștere mexican. A murit moarte de mucenic, în 1927, ca neostenit și neînfricat ostaș al lui Hristos. Nu există roman cu o acțiune mai palpitantă ca viața acestui erou al Crucii, din zilele noastre. Cetindu-o rămâi adânc impresionat și mișcat de încheierile pe cari trebuie să le tragi, asemănându-ți viața proprie cu a mucenicului Mihail Pro din Mexic.

Telefonul „Unirii”

Am primit câte 500 Lei în contul abonamentului și mulțumim pentru suprasolvire: Dr. Câmpean, Petroșeni; L. Citungan, Tătărești; V. Neamțu Cernăuți, A. Pop Craiova.

G. Pop Brad. Am primit abonamentul pe 1943.

I. Bele Caransebeș. Confirmăm primirea abonamentului pe 1943.

lor, și ea incolțește, crește și rodește într'un seceriș foarte bogat.

Parohul din Ars fu unul dintre acești independenți, care uimesc lumea prin indiferența lor supremă față de tot ce iubește și adoară ea. Rolul său pare sfârșit: abia începe. Popoarele vor veni aci să venereze rămășițele și să mediteze ideile acestui paroh dela sate. Alții se vor întoarce din depărtări spre lumina care țâșnește din mormântul său.

Sfântul va ieși din mormânt pentru a se urca pe acest altar. De acolo va arăta multimilor neliniștite lumea nevăzută, singura care prețuește și care rămâne, lumea în care se agită interesele nemuritoare ale sufletului și unde diavolul luptă contra lui Dumnezeu pentru împărăție. El le va învăța că nu poți ieși învingător din aceste bătălii decât prin mijloacele supranaturale care costă firii noastre, dar care o măresc și o înalță „până la umerii lui Dumnezeu”, pentru a mă servi de limba acestui om incomparabil.

El va continua astfel să fie marele exorcist al acestei sărmâne societăți pe care diavolul vrea să i-o răpească Creatorului, și va lucra, eliberându-o din sclăvia răului, să-i redea această libertate și această pace, după care suspină înzadar de mai bine de un veac. Așa să fie!

(Sfârșit)

Trad. Ioan Vultur

I. Socol, Chizdia. Am primit 600 Lei, dintre cari 150 Lei pe 1942, iar restul pe 1943. Vă mulțumim.

Parohia—Band. Confirmăm primirea sumei de Lei 300.

Oficiul parohial, Stâna de Vale. Am primit 1000 Lei, din cari 450 Lei am plătit „U. P.”, iar restul a rămas în contul Unirii.

Oficiul parohial, Zăbrani. Am primit 950 Lei, achitat până la 31. XII. 1943.

Oficiul parohial, Șanovița. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

Dr. I. Mureșanu, Zlatna. Am primit 900 Lei în contul abonamentului. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

Dr. Bordan, Deva. Am primit 500 Lei și vă mulțumim pentru suprasolvire. Noul abonament va începe cu 1. I. 1944.

Liceul Comercial Român Unit de băieți, Blaj

Nr. 155/1943—44.

Concurs

Pentru ocuparea postului de pedagog la internatul liceului comercial român unit de băieți din Blaj, devenit vacant, prin această se publică concurs.

Cei care doresc să ocupe acest post pe lângă condițiile generale și speciale de admisibilitate cuprinse în art. 3 și 57 din Codul Funcționarilor Publici, trebuie să fie și de religie greco-catolică.

Postul e retribuit conform prevederilor bugetare a școlii, cu salariul bugetar de 5300 Lei lunar plus indemnizația de scumpete.

Cererile timbrate legal, împreună cu actele necesare, se vor înainta Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj, până la ziua de 25 Octomvrie 1943.

DIRECȚIUNEA

Casă de vânzare,

trei camere, bucătărie, cameră pentru alimente, pivniță, grădiniță

BLAJ, Strada Avram Iancu 31.

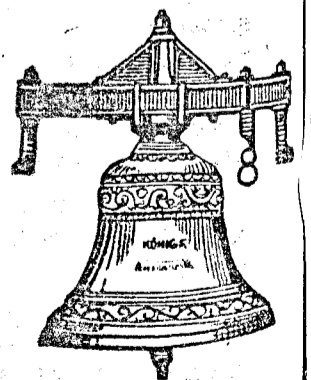
Informațiuni, Blaj Regele Ferdinand 19

FRIDERIC HÖNIG

ARAD STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată Rechizite și s. a. une de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

Fondată
la anul 1840

Să ne gândim cu dragoste și recunoștință la eroii desrobitori, cât și la orfanii lor.